

Remiss

Förslag till ändring av Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (TSFS 2010:125) om medicinska krav för innehav av körkort m.m.

Välkommen att ta del av Transportstyrelsens förslag.

Bakgrund till förslaget

I kapitel 15 i Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (TSFS 2010:125) om medicinska krav för innehav av körkort m.m. (medicinföreskrifterna) anges de medicinska krav som gäller för innehav av körkort vid adhd, autismspektrumtillstånd och likartade tillstånd samt psykisk utvecklingsstörning¹. Vid ansökan om körkortstillstånd ska sökande som har något av dessa tillstånd genomgå en särskild medicinsk prövning, för att säkerställa att de medicinska kraven i kapitel 15 är uppfyllda.

Under de senaste åren har allt fler barn och unga diagnostiserats med ADHD och autismspektrumtillstånd. Socialstyrelsen² uppskattar att 10,5 procent av pojkarna och 6 procent av flickorna hade ADHD-diagnos 2022. Enligt myndighetens prognos väntas andelen med diagnos öka till 15 procent för pojkar respektive 11 procent för flickor innan utvecklingen planar ut. Detta har resulterat i en kraftigt ökad efterfrågan på undersökningar och läkarintyg för prövning av körkortstillstånd vilket inneburit en hög belastning på en redan ansträngd hälso- och sjukvård.

Regeringen har gett Transportstyrelsen i uppdrag att utifrån nuvarande kunskapsläge se över kapitel 15 i medicinföreskrifterna, med undantag för reglerna om psykisk utvecklingsstörning. I uppdraget från regeringen framgår att det sedan föreskrifterna infördes skett en utveckling inom såväl

¹ Intellektuell funktionsnedsättning är det begrepp som idag används för det som i föreskriften anges som psykisk utvecklingsstörning.

² Diagnostik och läkemedelsbehandling. Förekomst, trender och könsskillnader (Socialstyrelsen, 2023-11-8862).

forskning som praktik liksom samhället i stort. Allt fler diagnosticeras med ADHD och autismspektrumtillstånd och till skillnad från tidigare så har merparten av de som diagnosticeras lätta eller måttliga symptom. Översynen ska särskilt inriktas på om förfarandet med läkarintyg för mild eller måttlig ADHD och autismspektrumtillstånd grad 1 vid prövning av körkortstillstånd kan tas bort eller på annat sätt förenklas. Transportstyrelsen ska vidta åtgärder som utifrån ny forskning och kunskap samt ett förändrat diagnospanorama ger en väl avvägd balans mellan en hög trafiksäkerhetsnivå och en minskad belastning på den enskilde och hälso- och sjukvården.

Uppdraget ska slutredovisas senast den 30 september 2025.

Förslagets innehåll i korthet

Transportstyrelsen föreslår att befintligt kapitel 15 i medicinföreskrifterna upphävs och ersätts med ett nytt kapitel 15. Förslaget innebär att de medicinska kraven för innehav av körkort vid adhd och autismspektrumtillstånd tas bort. Det nya kapitlet kommer endast att omfatta medicinska krav vid intellektuell funktionsnedsättning³.

Bestämmelserna i det nya kapitlet om medicinska krav vid intellektuell funktionsnedsättning innebär dock inga ändringar i sak. Det handlar om språkliga och redaktionella ändringar. Bestämmelserna förtydligas och diagnosgraderingar samt medicinska begrepp uppdateras i enlighet med ICD-11.

Ändringen innebär också att Tourettes syndrom tas bort från kap. 15. Funktionsnedsättningen kategoriseras under sjukdomar i nervsystemet i ICD-11 och ska därför bedömas enligt bestämmelserna i 7 kap. om neurologiska sjukdomar i medicinföreskrifterna.

Det föreslås även att 17 kap. 5 § ändras när det gäller vilken kompetens de läkare som ska utfärda intyg ska ha.

Föreskriftsförslaget planeras preliminärt att träda i kraft den 2026-01-15.

Förslaget i sin helhet samt konsekvensutredning finns publicerat tillsammans med detta missiv på Transportstyrelsens webbplats:

<http://www.transportstyrelsen.se/sv/Regler/Remisser/>

Konsekvensutredningen ingår i utredningsrapporten.

³ I nuvarande föreskrifter benämnt psykisk utvecklingsstörning.

Synpunkter

Ni ges härmed tillfälle att lämna synpunkter på förslaget och konsekvensutredningen (konsekvensutredningen återfinns i uppdragsrapporten). Synpunkterna ska vara Transportstyrelsen tillhanda senast den 2025-08-07. Vänligen ange vårt diarienummer TSG 2024-7465 i svaret.

Synpunkterna ska vara skriftliga och skickas till:

vag@transportstyrelsen.se

eller till

Transportstyrelsen
Väg och järnväg
Box 267
781 23 Borlänge

Transportstyrelsen kommer att sammanställa och kommentera de remissynpunkter som kommer in, och därefter publicera sammanställningen och kommentarerna på hemsidan. Remissynpunkter som innehåller sekretessbelagda uppgifter eller personuppgifter kommer dock inte att publiceras.

Kontaktpersoner

Om ni har frågor med anledning av remissen är ni välkomna att kontakta:

E-post: josefin.hallenberg@transportstyrelsen.se

Telefon 010-495 63 31

Med vänlig hälsning

Utredningsgruppen

Sändlista

Socialstyrelsen, samråd enligt 8 kap. 1 § körkortsförordningen (1998:980)
och 8 kap. 2 § taxitrafikförordningen (2012:238)

Autism Sverige
Förvaltningsrätterna i Falun, Göteborg, Luleå och Stockholm
Högsta förvaltningsdomstolen
Kammarrätten i Sundsvall
Kommunal
Kommerskollegium
Motorförarnas helnykterhetsförbund (MHF)
Mottagning Trafikmedicin Huddinge
Nationella trafiksäkerhetsförbundet (NTF)
Polismyndigheten
Regelrådet
Riksförbundet M Sverige
Riksförbundet Attention
Svenska Läkaresällskapet, följande sektion:
- Svensk Trafikmedicinsk Förening
Sveriges läkarförbund, följande medlemsföreningar:
- Svensk Förening för Allmänmedicin
- Svenska Föreningen för Barn- och Ungdomspsykiatri (SF BUP)
- Svenska Psykiatriska föreningen
Svenska Taxiförbundet
Svenska Transportarbetareförbundet
Svenska Turistbussföretagen
Sveriges Kommuner och Regioner (SKR)
Sveriges Trafikutbildares Riksförbund (STR)
Sveriges Åkeriföretag
Trafikutbildarnas riksorganisation (TR)
Trafikverket
Transportföretagen
Transportfackens yrkes- och arbetsmiljönämnd – TYA
Universitets- och högskolerådet (UHR)